

OBSAH

I. Úvod	9
1. Co chtějí děti	11
II. Vztahy mezi rodiči a dětmi	16
1. Rodičovství	17
1.1 Biologické rodičovství	18
1.2 Právní rodičovství	20
1.3 Sociální (psychologické) rodičovství	21
1.4 Popírání otcovství	24
2. Povinnosti a práva mezi rodiči a dětmi	26
2.1 Rodičovská odpovědnost	27
2.2 Úprava poměrů k dítěti	33
III. Rodičovské konflikty	49
1. Rozchody a rozvody pohledem statistiky	50
2. Rozchod	52
2.1 „Objektivní“ a emocionální rozchod.....	52
2.2 Rozchod rodičů.....	54
2.3 Fáze rozchodu pohledem psychologů.....	57
3. Podstata konfliktu mezi rodiči	58
3.1 Konflikt vycházející z rozdílných názorů na výkon rodičovství	58
3.2 Konflikt vycházející z osobní nevraživosti	60
4. Přístupy rodičů k řešení konfliktu	63
4.1 Přístup agresivní – útok	63
4.2 Přístup pasivní – útek	65
4.3 Přístup asertivní – jednání	66
5. Motivace pro rodičovský konflikt	67
5.1 „Chci mít dítě jen pro sebe“	68
5.2 „Chci vymazat bývalého partnera ze svého života“	69
5.3 Finanční motivace	70
5.4 Pomsta, odplata za nenaplněná očekávání	71
5.5 Špatné pochopení právní úpravy a obecně rodičovství	72
5.6 Snaha dokázat si (světu) vlastní důležitost a kvality	73
5.7 Snaha ovládat bývalého partnera přes dítě	74
5.8 Přesvědčení o neschopnosti bývalého partnera postarat se o dítě	75

5.9	„Dělám to nejlepší pro dítě“	76
5.10	Strach přijít o dítě	77
6.	Nástroje využívané v rodičovských konfliktech	78
6.1	Nesmyslné požadavky	78
6.2	Zkreslování reality	79
6.3	Zatahování dítěte do konfliktu (vede ke konfliktu loajality)	79
6.4	Odstěhování se s dítětem	80
6.5	Citové vydírání dítěte, „kupování si“ dítěte	82
6.6	Zneužívání svého postavení	83
6.7	Omezování styku, bránění ve styku	84
6.8	Manipulace dítěte	88
6.9	Křivá obvinění	89
7.	Ústavněprávní aspekty rodičovských konfliktů	91
7.1	Právo na ochranu soukromí a rodinného života	93
7.2	Právo na spravedlivý proces	93
7.3	Hospodářská, sociální a kulturní práva	96
7.4	Rodičovské konflikty u Ústavního soudu	96
7.5	Rodičovské konflikty z pohledu Evropského soudu pro lidská práva	97
8.	Specifika rodičovských konfliktů s mezinárodním prvkem	100
8.1	Rodičovská odpovědnost ve světě – exkurz do zahraničních právních úprav	103
8.2	Mezinárodní únosy dětí	104
IV.	Dítě v rodičovském konfliktu	116
1.	Co znamená rodičovský konflikt pro dítě	116
2.	Dopady na dítě	118
2.1	Konflikt loajality	119
2.2	Syndrom zavržení rodiče	121
2.3	Bránění ve styku s rodičem	124
3.	Práva dítěte v rodičovském konfliktu	125
3.1	Participační práva dítěte	126
3.2	Právo na péči a výchovu obou rodičů	130
3.3	Právo na životní úroveň nezbytnou pro řádný rozvoj dítěte	133
3.4	Právo mít vlastní názor a sdělit jej	134
V.	Proces řešení rodičovského konfliktu	136
1.	Rodičovský konflikt rozvádějících se manželů	140

2. Rodičovský konflikt nesezdaných rodičů	144
3. Rodičovský konflikt a soudní řízení	146
VI. Subjekty zapojené do řešení rodičovského konfliktu	149
1. Rodiče	150
2. Dítě	152
3. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností jako orgány sociálně-právní ochrany dětí	154
3.1 Sociálně-právní ochrana dětí	155
3.2 Orgán sociálně-právní ochrany dětí jako zprostředkovatel řešení rodičovského konfliktu	161
3.3 Orgán sociálně-právní ochrany dětí jako kolizní opatrovník dítěte	163
4. Advokáti	168
4.1 Advokát a zájem dítěte	171
4.2 Zastoupení obecným zmocněncem	172
5. Soud	174
5.1 Řízení ve věcech péče soudu o nezletilé	175
5.2 Jiný soudní rok	179
5.3 Délka soudního řízení	180
5.4 Nestrannost soudu	182
6. Pomáhající profese	183
6.1 Uložení povinnosti vyhledat odbornou pomoc	184
6.2 Formy poskytované pomoci	186
7. Soudní znalec	189
7.1 Práce soudního znalce	191
7.2 Revizní znalecký posudek	193
7.3 Znalecký posudek předložený účastníkem řízení	194
8. Další osoby, které mohou mít na rodičovský konflikt vliv	196
8.1 Osoby příbuzné a blízké	196
8.2 Osoby stojící mimo rodinu	198
VII. Jak přispět ke smírnému řešení rodičovského konfliktu	200
1. Včasné zahájení hledání řešení	201
2. Jednotný postup	204
3. Zaměření na dítě	207
4. Odpovědnost nesou rodiče	212
5. Dohoda je konsens, nikoliv kompromis nebo ústupek	215
6. Odborná pomoc	220
7. Komplexní řešení	226

8. Metoda SMART	230
9. Neřešit minulost ale budoucnost	233
VIII. Metody vedení rodičovského konfliktu ke smíru	236
1. Interdisciplinární spolupráce	236
1.1 Cochemská praxe	236
1.2 Kritický pohled na interdisciplinární spolupráci	244
1.3 Shrnutí	244
2. Mediace	245
2.1 Právní úprava mediace	247
2.2 Podstata mediace	248
2.3 Průběh mediace	251
2.4 Kritický pohled na mediaci	255
2.5 Shrnutí	256
3. Metoda <i>collaborative law</i>	256
3.1 Podstata metody <i>collaborative law</i>	257
3.2 Průběh jednání s využitím metody <i>collaborative law</i>	258
3.3 Kritický pohled na metodu <i>collaborative law</i>	260
3.4 Shrnutí	261
4. Případové konference	261
4.1 Právní úprava případových konferencí	262
4.2 Podstata případové konference	262
4.3 Průběh případové konference	264
4.4 Kritický pohled na případové konference	267
4.5 Shrnutí	267
5. Rodinné konference	268
5.1 Podstata rodinné konference	268
5.2 Kritický pohled na rodinné konference	271
5.3 Shrnutí	272
6. Využitelnost jednotlivých způsobů smírného řešení rodičovského konfliktu	272
IX. Závěr	274
Seznam použitých zkratk	277
Seznam použité a doporučené literatury	279